

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТЕКСТИЛ И МОДЕН ДИЗАЙН – ГР. ВАРНА
бул. „Осми приморски полк“ 113, тел: 052 30 24 30

УТВЪРДИЛ: _____/п/_____
ИНЖ. ЛЮДМИЛА НАЧЕВА
ДИРЕКТОР НА ПГТМД – ГР. ВАРНА

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА
ПРИБОЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
ЗА УЧЕБНАТА 2017-2018 ГОДИНА.

I. УВОД

Настоящата програма чертае целите и задачите за работа с учениците от ПГ по текстил и моден дизайн (ПГТМД) – Варна и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

"Приобщаващото образование" е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в училище, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в ПГТМД са ученици, диагностицирани с хронични заболявания, двигателни увреждания, ученици в риск, ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца от различни етнически групи и с други идентифицирани нужди.

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

2.1 Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в училище за координатор е определен училищния психолог, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа за личностно развитие включва:

1. дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното,гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
2. образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности и участие в проекти, програми, форуми и в други изяви на общинско, областно, национално и международно равнище;
3. учебни предмети, модули и дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците.

Общата подкрепа в училище се осъществява от екип, ръководен от координатора. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Общата подкрепа включва различна екипна работа и между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират от училище или от други центрове за личностно развитие.

Общата подкрепа за личностно развитие в училището за целите на превенцията на обучителните затруднения се изразява във включване на учениците в:

1. допълнително обучение по учебни предмети при условията на Закона за предучилищното и училищното образование;
2. консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;

Кариерното ориентиране, провеждано от класните ръководители, учителите по професионална подготовка, както и от консултанти от кариерен център също е част от общата подкрепа на учениците .

В ПГТМД – Варна функционира училищна библиотека, ръководена от библиотекар, която чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата подкрепа на децата и учениците.

Разписаните в Правилника за дейността на училището, морални и материални награди също са част от предоставяната от училище обща подкрепа.

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващото образование.

2.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните потребности на определен ученик от ПГТМД.

Оценката на потребностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на ученика и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците, за които може да се поиска оценка на индивидуалните потребности са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности
- деца с хронични заболявания
- деца в риск
- деца с изяви дарби

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай
- психо-социална рехабилитация
- осигуряване на достъпна архитектурна среда
- ресурсно подпомагане

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

При препоръки от Регионалният център за допълнителна подкрепа, и отказ от страна на родителите, училището уведомява отдел „Закрила на детето“ към Дирекция “Социално подпомагане“ по местоживее на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

Работата по конкретен случай се базира на оценката на индивидуалните потребности и е насочена към учениците в риск.

Работата по конкретен случай включва:

1. определяне на цели и действия, насочени към детето или ученика;
2. формулировка на случая;
3. изготвяне на план за подкрепа;
4. взаимодействие и работа с подкрепящата среда;
5. постигнати резултати от работата по случая.

Работата по конкретен случай се провежда от екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика в училището, като водещ на случая е координатора на екипа, съвместно с ресурсен учител.

Екипът за подкрепа за личностно развитие в училището се създава със заповед на директора за конкретен ученик – със специални образователни потребности, в риск, с изяви дарби, с хронични заболявания, за всяка учебна година.

В състава на екипа задължително участва училищният психолог. В заседанията на екипа може да участват представител на отдела за закрила на детето и други специалисти при необходимост. В работата на екипа участва и родителят на ученика.

Членовете на екипа може да участват в интердисциплинарна екипна работа със специалисти от социални институции или услуги в общността, ангажирани с ученика.

Водещият на случая на ученика координира работата на специалистите и развива отношения с ученика, така че тези отношения да стимулират неговото обучение, участието му в дейността на училището и личностното му развитие.

Планът за действие се актуализира, променя или прекратява след преглед на напредъка на ученика и съобразно заложените в него срокове.

За ученици с изяви дарби също се изработва индивидуален учебен план. С плана за действие за обща подкрепа при ученик, който напредва значително по-бързо от връстниците си, се цели ученикът да развие своите възможности и дарби в най-пълна степен.

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
-----------------	-------------	-------------------	------------------

Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	Училищен психолог, класни ръководители	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководители, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.10.2017 г.	директор	
Награждаване на ученици	текущ	директор	при определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека	01.11.2017 г. 01.04.2018 г.	библиотекар	Ден на народните будители. Ден на книгата
Кариерно ориентиране и консултиране в класовете	текущ	Класни ръководители, учители по професионална подготовка, кариерен консултант	
Психологическа подкрепа и консултации	постоянен	Училищен психолог	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	постоянен	директор, зам.-директор, учители, училищен психолог	
Стимулиране участието на ученици с изяви дарби в състезания и олимпиади	постоянен	учители	
Стимулиране участието на ученици от различни етнически групи в състезания и	постоянен	учители	

олимпиади			
Съвместни дейности с Община Варна, Дирекция „Превенции“	постоянен	Училищен психолог	
Програма за превенция на употребата на наркотични вещества сред учениците от 8-12 клас	декември - март	Директор и училищен психолог	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, председатели на МО	

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност.

Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Програмата е приета с решение на Педагогическия съвет от 13.09.2017 г. и е увърдена със заповед № РД07-719/14.09.2017 г. на директора на ПГТМД – гр. Варна.